

AMIF -seurantakomitean kokous 13.12.2022

Aika 13.12.2022 klo 14:00-16:00
Paikka Sisäministeriö, Kirkkokatu 12, Helsinki

Läsnä Puheenjohtajat
Laura Yli-Vakkuri, puheenjohtaja
Artsi Alanne, varapuheenjohtaja

Sihteerit /asiantuntijat
Kristiina Mauriala, sihteeri
Mika Alakontiola, sihteeri
Elina Sillanpää, erityisasiantuntija
Annika Mieltty, suunnittelija

Jäsenet
Ben Malinen, Suomen Pakolaisapu ry
Virpi Kankare, ulkoministeriö
Martin Airisto, Maahanmuuttovirasto
Iikka Saunamäki, sisäministeriö, maahanmuutto-osasto
Taina Martiskainen, Lastensuojelun keskusliitto ry
Tiina Salmio, Suomen Punainen Risti
Lauri Taro, valtiovarainministeriö, budjettiosasto
Anu Wikman-Immonen, Suomen Kuntaliitto ry
Minna Säävälä, työ- ja elinkeinoministeriö
Jaana Suokonautio, Uudenmaan ELY-keskus

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

Jaakko Olli, sisäministeriö, rajavartio-osasto
 Dan Sundqvist, Ahvenanmaan maakuntahallitus
 Adan Mohamed, Etnisten suhteiden neuvottelukunta (läsnä 14:15 lähtien)
 Roosa Talvitie, oikeusministeriö (läsnä 14:18 lähtien)

Varajäsenet

Mina Zandkarimi, Väestöliitto ry

Muut osallistujat:

Stefano Di Giusto, Euroopan komissio
 Interprefy-tulkkaustekniikka
 Delinqua Oy

Poissa

Jäsenet

Silla Kakkola, Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry
 Abdirahim Hussein, Moniheli ry
 Katja Kaukonen, sisäministeriö, maahanmuutto-osasto
 Tomi Vuori, sisäministeriö, poliisiosasto
 Kaisu Piironen, opetus- ja kulttuuriministeriö
 Henna Leppämäki, sosiaali- ja terveysministeriö
 Kaisa Turunen, poliisihallitus
 Otto Puustinen, suojelupoliisi
 Terhi Heinilä, Tasa-arvoasiain neuvottelukunta
 Erja Reinikainen, Suomen Punainen Risti
 Antti Lahtinen, Väestöliitto ry
 Mikko Räsänen, työnantajakeskusjärjestöt
 Eve Kyntäjä, palkansaajakeskusjärjestöt
 Sirpa Rönkkömäki, vastaanottokeskukset
 Kalle Myllymäki, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Varajäsenet

Kristin Mattson, Ahvenanmaan maakuntahallitus
 Jussi Mäkinen, oikeusministeriö
 Heidi Kankainen, sisäministeriö, poliisiosasto
 Jarkko Kolehmainen, sisäministeriö, rajavartio-osasto
 Niina Suutarinen, valtiovarainministeriö, budjettiosasto
 Essi Lojander, työ- ja elinkeinoministeriö
 Mira Saloheimo, sosiaali- ja terveysministeriö
 Hannu Kautto, poliisihallitus
 Pekka Martin, Maahanmuuttovirasto

Juha Lauro, suojelupoliisi
Diana Seppä, Etnisten suhteiden neuvottelukunta
Nina Järviö, Tasa-arvoasiain neuvottelukunta
Annukka Mäkinen, Suomen Kuntaliitto ry
Jonna Lindqvist, Lastensuojelun keskusliitto ry
Julie Breton, Moniheli ry
Eekku Aromaa, Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry
Anne Laitinen-Saunio, Suomen Pakolaisapu ry
Sirpa Sivonen, Työnantajakeskusjärjestöt
Taina Vallander, palkansaajakeskusjärjestöt
Antti Jäppinen, Joutsenon vastaanottokeskus
Hanna Määttä, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Jaana Tapalinen, Lapin ELY-keskus
Joel Soinen, ulkoministeriö

Pysyvät asiantuntijat
Sirpa Rautio, Ihmisoikeuskeskus
Leena Leikas (vara), Ihmisoikeuskeskus

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14:06.

2 Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen

Asia: Kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. Seurantakomitea on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja muista jäsenistä vähintään puolet (jäsenistä/varajäsenistä vähintään 13) on saapuvilla.

Esitys: Todetaan läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuus.

Päätös: Puheenjohtaja totesi jäsenvaihdokset. Työ- ja elinkeinoministeriön varajäseneksi Essi Lojanderin tilalle on nimetty Katri Niskanen. Täsmennettiin, että seurantakomitea on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja muista jäsenistä vähintään 14 on paikalla. Päätösvaltaisuus saavutettiin esityslistan kohdan 2 käsittelyn aikana. Puheenjohtaja totesi kokouksen päätösvaltaiseksi.

3 Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi

Esitys: Hyväksytään esityslista.

Päätös: Hyväksyttiin kokouksen esityslista työjärjestykseksi.

4 Edellisen kokouksen pöytäkirja (liite 1)

Esitys: Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja.

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

5 Seurantakomitean ennen ohjelman hyväksymistä tekemien päätösten vahvistaminen

Asia: Rahaston ohjelman seurantakomitea asetettiin valtioneuvoston yleisistunnossa 17.3.2022 ja sisäministeriö teki päätöksen seurantakomitean asettamisesta 21.3.2022. Seurantakomitean kokoonpano vahvistettiin asettamisen yhteydessä ja sen toimikausi alkoi asettamisesta lähtien. Koska seurantakomitea asetettiin ennen kuin Euroopan komissio hyväksyi rahaston ohjelman, vahvistetaan ennen ohjelman hyväksymistä järjestetyissä kokouksissa päätetyt asiat.

Esitys: Todetaan, että seurantakomitean kokoonpano on vahvistettu silloin kun seurantakomitea asetettiin. Vahvistetaan seuraavat päätökset, jotka seurantakomitea teki ennen kuin Euroopan komissio hyväksyi rahaston ohjelman:

- seurantakomitean työjärjestyksen vahvistaminen (kokous 13.4.2022)
- valintamenettelyn ja -perusteiden hyväksyminen (kokous 13.4.2022)
- 13.4.2022 järjestetyn kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (kokous 16.9.2022)
- sisäasioiden rahastojen ohjelmien arviointisuunnitelmien hyväksyminen (kokous 16.9.2022)

Päätös: Seurantakomitea vahvisti esityksen mukaiset päätökset.

6 Ajankohtaiset asiat

Asia: Hallintoviranomainen esittelee seurantakomitealle seuraavat ajankohtaiset asiat:

- kevään 2022 haun lopputulos
- syksyn 2022 haun tilanne

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Hallintoviranomainen esitteli seurantakomitealle ajankohtaiset asiat. Seurantakomitea kävi asiasta lyhyen keskustelun.

Merkittiin ajankohtaiset asiat tiedoksi.

7 Ohjelmakauden 2021-2027 sähköisen tietojärjestelmän esittely

Asia: EU:n sisäasioiden rahastoja koskeva niin sanottu yleisasetus (CPR-asetus) edellyttää sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän käyttöä avustuksen saajien ja rahastojen hallinnoinnista vastaavien viranomaisten välillä viimeistään 1.1.2023 lukien. Kansalliseen lakiin edellytettävät muutokset ovat eduskunnan käsittelyssä, HE 210/2022 vp.

Hallintoviranomainen esittelee uutta tietojärjestelmää.

Esitys: Esittely merkitään tiedoksi.

Keskustelu: Hallintoviranomainen esitteli seurantakomitealle tietojärjestelmää. Hallintoviranomainen kertoi seurantakomitealle mm. lomakkeiden kieliversioista, järjestelmän käyttövaltuuksista, järjestelmän elinkaaresta sekä tietosuojanäkökulmista. Todettiin, että tietosuojasystä hankekumppanit eivät pääse muokkaamaan hakemuksia järjestelmässä. Myöskään hakemusten muokkaamista koskevaa seurantaa ei ole mahdollista järjestää. Jokaisen hankkeen kohdalla tulee määritellä erikseen henkilöt, jotka pääsevät katsomaan hanketta eikä ole olemassa esim. organisaatiokohtaisia tunnuksia, jolla pääsisi kaikkiin hankkeisiin.

Päätös: Merkittiin esittely tiedoksi.

8 Teknisen avun käyttösuunnitelma ja katsaus teknisen avun käyttöön (liite 2)

Asia: Tekninen apu on täysimääräistä tukea, jolla katetaan hallintoviranomaiselle ja tarkastusviranomaiselle rahastojen toimeenpanosta aiheutuvat kustannukset. Hallintoviranomainen päättää vuosittain seurantakomiteaa kuultuaan teknisen avun käyttöä koskevasta suunnitelmasta ja antaa seurantakomitealle katsauksen teknisen avun käytöstä.

Esitys: Asia merkitään käsitellyksi.

Keskustelu: Hallintoviranomainen esitteli asian. Keskusteltiin rahaston tavoitteesta päästä viime kauden mukaiseen 95 prosentin kokonaiskäyttöasteeseen, joka on eurooppalaisittain korkea. Korkea käyttöaste vaikuttaa myös teknisen avun määrään. Jos rahoitusta jää hankkeissa käyttämättä eli vapautuu, se pyritään jakamaan uudelleen, mikä vaikuttaa myös teknisen avun määrään. Täyteen sidonta-asteeseen on kuitenkin käytännössä mahdotonta päästä, koska aivan ohjelmakauden lopussa vapautuvaa rahoitusta ei ehditä sitoa uudelleen. Todettiin, että uudella kaudella käyttöaste voi parantua etenkin hankkeissa, joissa käytetään henkilöstökustannuksista laskettavaa flat rate -mallia, sillä suunnitteluvaiheessa henkilöstökuluja on helpompi arvioida ja flat rate maksetaan suoraan henkilöstökulujen päälle.

Päätös: Asia merkittiin käsitellyksi.

9 Tuloksellisuuskertomuksen esittely

Asia: AMIF-asetuksen 35 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosien 2023 ja 2031 välillä kunkin vuoden helmikuun 15. päivään mennessä vuosittainen tuloksellisuuskertomus.

Tuloksellisuuskertomuksessa raportoidaan edeltävän tilikauden välinen jakso, joka alkaa 1. heinäkuuta ja päättyy 30. kesäkuuta seuraavana vuonna. Tästä poiketen vuonna 2023 toimitettava ensimmäinen tuloksellisuuskertomus kattaa 1.1.2021 alkaneen jakson. Hallintoviranomainen esittelee asiaa.

Seurantakomitean tehtävänä on hyväksyä rahaston ohjelman vuotuinen tuloksellisuuskertomus.

Esitys: Hallintoviranomainen esittää, että 15.2.2023 mennessä komissiolle toimitettava tuloksellisuuskertomus hyväksytään kirjallisessa menettelyssä alkuvuodesta 2023.

Keskustelu: Seurantakomitea esitteli tuloksellisuuskertomuksen sisältöä. Keskusteltiin rahastojen välisestä yhteensovittamisesta esim. kotoutumistoimissa ja todettiin, että siitä pyritään huolehtimaan mahdollisuuksien mukaan jo hakuja suunnitellessa.

Todettiin, että jos myös kiintiöpakolaisten perheenjäsenistä halutaan saada kompensatio perheenjäsenistä, tulee myös perheenjäsenet raportoida. Todettiin, että maahan saapuneiden perheenjäsenten osalta seuranta on haasteellista, mutta asia on tiedossa ja siihen haetaan ratkaisuja.

Päätös: Asia merkittiin käsitellyksi. Seurantakomitea hyväksyi esityksen tuloksellisuuskertomuksen käsittelystä kirjallisessa menettelyssä.

10 Toimeenpanosuunnitelman päivittäminen (liite 3)

Asia: VN asetuksen sisäasioiden rahastoista (119/2022) 3§ mukaisesti hallintoviranomainen tarkastelee vuosittain rahaston toimeenpanosuunnitelman muuttamistarvetta ja kuulee tässä yhteydessä seurantakomiteaa. Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunta on 20.10. käsitellyt ja sisäministeriö on 4.11.2022 hyväksynyt rahaston toimeenpanosuunnitelman 2022-2023. Seurantakomitean kokouksessa 16.9.2022 hallintoviranomainen esitteli alustavasti toimeenpanosuunnitelman päivittämistarvetta loppuvuodesta 2022.

Hallintoviranomainen esittelee toimeenpanosuunnitelmaan esitettäviä muutoksia.

Esitys: Seurantakomitea keskustelee hallintoviranomaisen toimeenpanosuunnitelmaan esittämistä päivityksistä ja mahdollisista tarpeista muille päivityksille. Seurantakomitea esittää mahdolliset lisäkommenttinsa toimeenpanosuunnitelmaan viimeistään 18.1.2023.

Keskustelu: Hallintoviranomainen kävi läpi toimeenpanosuunnitelmaan esitetyt tekniset ja sisällölliset muutokset. Toimeenpanosuunnitelman päivittämisestä on keskusteltu erikseen Ahvenanmaan edustajan kanssa, koska muutoksista ei ole vielä ruotsin kielistä käännöstä.

Hallintoviranomainen totesi, että erityisesti tulisi tarkastella onko tarvetta muuttaa vuoden 2023 suunnitelmaa hakuun avattavien toimien tai rahoituksen osalta sekä vuonna 2024 avattavaksi määriteltäviä toimia ja rahoitusta.

Puheenjohtaja nosti esille keväällä tulevat vaalit ja uuden hallitusohjelman sekä tarpeen keskustella siitä, tulisiko suunnitelman hyväksymistä lykätä vaalien jälkeen, koska toimintaympäristöön on luvassa muutoksia. Seurantakomitea pohti, onko suunnitelmaa kuitenkaan mahdollisuutta tai tarkoitus merkittävästi muuttaa, koska se sidottu ohjelmakaudelle laadittu ohjelmaan sekä EU-tason päätöksiin ja linjauksiin. Puheenjohtaja vastasi, että kansallinen ohjelma on todellakin raami, joka määrittää toimeenpanoa.

Seurantakomitea keskusteli Ukrainan tilanteen vaikutuksista rahoitukseen. Ukrainalaiset voivat olla AMIF -hakujen ja hankkeiden kohderyhmää, mutta jos rahoitusta halutaan suunnata erityisen Ukraina -

lähtöisesti, tähän tarkoitukseen voidaan tarvittaessa määritellä erityinen toimi. Ukrainalaisten kotiin paluun osalta todettiin, että jos sitä haluttaisiin tukea AMIF-rahoituksella, tulisi tuki rahoittaa erityistavoitteesta 1, koska paluu tässä tapauksessa ei olisi erityistavoitteen 3 eikä paluudirektiivin mukaista palaamista.

Päätös: Asia merkittiin käsitellyksi. Hallintoviranomainen lähettää seurantakomitealle toimeenpanosuunnitelman muutosmerkityn sekä puhtaan version erillisenä liitteenä. Kommentit suunnitelmaan pyydetään viimeistään 18.1.2023.

11 Arviointikriteerien muuttaminen (liite 4)

Asia: Seurantakomitea hyväksyi kokouksessaan 13.4.2022 hankkeiden valinnassa käytettävät menettelyt ja perusteet. Rahastojen ensimmäisen haun hakemusten käsittelyn yhteydessä on havaittu tarve arviointikriteerien tarkentamiselle. Hallintoviranomainen esittelee seurantakomitealle arviointikriteereihin ehdottamansa muutokset.

Seurantakomitean tehtävänä on hyväksyä toimien valinnassa käytettävät menetelmät ja perusteet ja niihin tehtävät muutokset.

Esitys: Seurantakomitea hyväksyy muutetut toimien valinnassa käytettävät menettelyt ja perusteet.

Keskustelu: Seurantakomitea keskusteli arviointikriteerien muuttamisesta. Hallintoviranomainen selitti, että arvioinnin yleisiä valintaperusteita koskevat kriteerit ovat poissulkevia. Jos hakemus ei täytä jotakin yleisten valintaperusteiden kohtaa, se ei etene arviointiin.

Arvioinnin tueksi voidaan pyytää lausuntoja, joilla on lisäarvoa hakemusten käsittelylle. Esim. ELY-keskusten lausunnoista voidaan saada sellaista paikallistason lisätietoa, jota hallintoviranomaisella ei välttämättä ole.

Päätös: Seurantakomitea hyväksyi muutokset valintamenettelyyn ja valintaperusteisiin. arviointikriteereihin.

12 Kumppaneiden perehdyttäminen rahastoon

Asia: AMIF-rahaston ohjelman kohdassa 6 kuvataan kumppanuusperiaatteen toteutumista ohjelman toteutuksessa. Osana kumppanuusperiaatteen toteuttamista on tarkoitus perehdyttää keskeiset sidosryhmät rahaston sisältöön ja toimintaperiaatteisiin. Myös seurantakomitean kehittämissäpäivässä 16.9.2022 nostettiin esiin tarve perehdyttää seurantakomitean jäseniä. Tarkoituksena on lisätä kumppaniorganisaatioissa ymmärrystä rahastosta ja sen hyödyntämismahdollisuuksista ja siten edistää ohjelman tehokasta toimeenpanoa. Koulutettavia sidosryhmiä olisivat esimerkiksi Maahanmuuttovirasto, Poliisi, ELY-keskukset, kunnat sekä järjestöt. Koulutukset suunnitellaan yhdessä ko. sidosryhmien kanssa, jotta ne vastaavat mahdollisimman hyvin kohderyhmän tarpeisiin. Hallintoviranomainen esittelee asiaa kokouksessa.

Esitys: Seurantakomitea keskustelee sidosryhmien perehdyttämistarpeista ja esittää toiveensa ja tarpeet koulutuksen sisällöksi. Hallintoviranomainen valmistelee keskustelun pohjalta koulutussuunnitelman, joka lähetetään seurantakomitean kommenteille kirjallisessa menettelyssä tai käsitellään seurantakomitean seuraavassa kokouksessa.

Keskustelu: Seurantakomitea keskusteli esityksestä. Seurantakomitea kaipasi tarkennusta siihen, oliko tarkoituksena järjestää koulutusta organisaatioittain vai kaikille komitean jäsenille yleisesti.

Hallintoviranomainen vastasi, että tarkoituksena on perehdyttää jäseniä rahaston toimintaperiaatteisiin ja lisätä jäsenten valmiuksia rahaston toimeenpanon seuraamiseksi, ja se voitaisiin järjestää kummalla tahansa tavalla. Seurantakomitea totesi, että asiaa vielä pitää keskusteluttaa organisaatiossa ja tähän voidaan palata myöhemmin. Seurantakomitea totesi myös, että mahdollisesti tällä hetkellä tarvetta sidosryhmien perehdyttämiselle ei ole, mutta ehdotti, että perehdytystä tai infoa voitaisiin tarvittaessa järjestää komitean jäsenten vaihtuessa. Syyskuussa 2022 järjestettyä kehittämispäivää seurantakomitea piti erittäin onnistuneena ja totesi, että saman kaltainen järjestely myös jatkossa saisi kannatusta.

Päätös: Puheenjohtaja totesi, että palataan asiaan myöhemmin, kun asiasta on keskusteltu seurantakomitean organisaatioissa ja tämän jälkeen voidaan miettiä tarkemmin, onko perehdytystä tarve järjestää.

13 Muut asiat

Euroopan komission edustaja Di Giusto toi esille, että temaattista välinettä koskeva komission työohjelma on hyväksytty marraskuun lopussa ja se julkaistaan komission verkkosivuilla. Uudessa työohjelmassa vuosille 2023-2025 keskeisinä teemoina ovat kotouttaminen, maahanmuuttajalasten suojeleminen, ihmissalakuljetuksen uhrin ja laittoman maahanmuuton estäminen. Toinen komponentti, joka on hyvä huomioida, on mahdollisuus toteuttaa erityistoimia tai unionin toimia. Näitä varten on jaossa 126 miljoonaa AMIF-rahoitusta ja aiheina muun muassa integraatio kansallisella ja paikallisella tasolla sekä turvapaikanhakijoiden kielitaidon arviointi. Di Giusto kehotti seurantakomiteaa tutustumaan näihin, koska näistä voi löytyä uusia hakukohteita ja kiitti seurantakomiteaa mielenkiinnosta ja keskustelusta.

Puheenjohtaja kehotti huomioimaan kyseiset instrumentit ja totesi, että hallintoviranomaisella on tarvittaessa valmius auttaa haun valmistelussa ja hakemisessa.

14 Seuraava kokous

Asia: Seurantakomitean kehittämispäivässä ja kokouksessa 16.9.2022 keskusteltiin seurantakomitean työskentelytavoista ml. mahdollisuudesta järjestää teemapäiviä ja tutustumiskäyntejä esim. seurantakomitean jäsenorganisaatioihin.

Esitys: Hallintoviranomainen esittää, että seuraava kokous on teemakokous, jossa tutustutaan Maahanmuuttoviraston toimintaan. Kokouksen ajankohdaksi ehdotetaan alustavasti viikkoa 13.

Keskustelu: Maahanmuuttovirasto toivotti seurantakomitean tervetulleeksi tutustumaan toimintaansa.

Päätös: Seuraava kokous järjestetään Maahanmuuttovirastossa teemakokouksena, tarkka ajankohta ilmoitetaan seurantakomitealle myöhemmin.

15 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.03.

Seurantakomitean puheenjohtaja, ylijohaja Laura Yli-Vakkuri

Seurantakomitean sihteeri, erityisasiantuntija Mika Alakontiola

Liitteet	AMIF seurantakomitean pöytäkirja 16.9.2022 luonnos (liite 1) Eesitys vuoden 2023 teknisen avun käyttösuunnitelmaksi (liite 2) AMIF toimeenpanosuunnitelma 2023-2024 luonnos (liite 3) AMIF valintamenettely ja valintaperusteet muutosesitys (liite 4)
Jakelu	Seurantakomitean jäsenet, varajäsenet ja pysyvät asiantuntijat
Tiedoksi	Euroopan komissio

VN/2748/2022-SM-56

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: